

Κατάγματα δοντιών – ριζών

Τι είναι τα κατάγματα;

Με τον όρο κάταγμα εννοούμε το σπάσιμο του δοντιού, σε οποιοδήποτε σημείο του, έπειτα από κάποιο βίαιο κτύπημα ή μετά από κάποια οδοντιατρική εργασία. Κατάγματα μπορεί να συμβούν είτε στην μύλη των δοντιών (το μέρος του δοντιού που προβάλλει στο στόμα), είτε στην ρίζα τους ή να επεκτείνονται και στα δύο.

Πού οφείλονται τα κατάγματα;

Πολλές είναι οι αιτίες που μπορούν να προκαλέσουν ένα κάταγμα:

- Τραυματισμός λόγω πτώσης, τροχαίου ατυχήματος, βίαιου χτυπήματος, συμμετοχής σε άθλημα (μπάσκετ, μπόξ) κ.λπ.
- Βαθιά τερηδόνα που έχει υποσκάψει τα τοιχώματα του δοντιού
- Εκτεταμένα σφραγίσματα
- Μεγάλες προσθετικές εργασίες που στηρίζονται σε μικρό αριθμό δοντιών
- Ενδορριζικοί άξονες, που αποτελούν και τη συχνότερη αιτία των καταγμάτων ρίζας
- Απονευρωμένα δόντια

Πώς γίνεται η διάγνωση;

Στα κατάγματα μύλης συνήθως λείπει κάποιο κομμάτι του δοντιού ή το σπασμένο τμήμα κουνιέται και στηρίζεται μόνο από τα ούλα. Ανάλογα με το μέγεθος του κατάγματος μπορεί να έχει αποκαλυφθεί ο πολφός (τ' αγγεία και τα νεύρα του δοντιού που βρίσκονται στο κέντρο του), οπότε και το δόντι νεκρώνεται και πολλές φορές μαυρίζει. Κάταγμα κατά μήκος της μασητικής επιφάνειας του δοντιού. Όταν το κάταγμα αφορά την ρίζα του δοντιού δεν γίνεται εύκολα αντιληπτό, ιδίως όταν δεν έχει επηρεαστεί η μύλη του δοντιού. Τα συμπτώματα που εμφανίζονται σε ένα κάταγμα ρίζας ποικίλλουν ανάλογα με το είδος και την εντόπιση του κατάγματος. Συνήθως εμφανίζεται ελαφρός ερεθισμός στο ούλο και λίγο πρήξιμο ή συρίγγιο αντίστοιχα προς το κέντρο της ρίζας. Το δόντι μπορεί να πονάει ελαφρά ή να είναι ευαίσθητο στην επαφή και να εμφανίζει ήπια κινητικότητα. Σε αυτές τις περιπτώσεις η διάγνωση δεν είναι πάντα εύκολη, καθώς η κλινική εικόνα του κατάγματος μοιάζει με αυτή ενός αποστήματος ή μίας περιοδοντικής ή ενδοδοντικής βλάβης. Η ακτινογραφική εικόνα των καταγμάτων της ρίζας παρουσιάζει μεγάλη ποικιλομορφία. Σε πολλές περιπτώσεις τα κατάγματα ρίζας δεν διακρίνονται στην ακτινογραφία.

Πρόληψη

Η πρόληψη αφορά κυρίως τα κατάγματα που μπορεί να συμβούν στα διάφορα αθλήματα. Οι αθλητές πρέπει να φορούν ειδικά μασελάκια (νάρθηκες) τα οποία κατασκευάζονται από τον οδοντίατρο και παρέχουν πλήρη προστασία από τέτοιου είδους ατυχήματα. Επίσης οι ζώνες ασφαλείας στα αυτοκίνητα μειώνουν σημαντικά τέτοιου είδους κινδύνους όταν συμβεί μια έστω και μικρή σύγκρουση. Σε ένα απονευρωμένο δόντι μπορούμε να προλάβουμε ένα πιθανό κάταγμα με την τοποθέτηση στεφάνης.

Θεραπεία

Όταν το κάταγμα έχει συμβεί στην μύλη του δοντιού τότε με ένα σφράγισμα ή μία στεφάνη αποκαθίσταται η μορφολογία του δοντιού. Αν έχει πληγεί ο πολφός, τότε πρέπει να γίνει και ενδοδοντική θεραπεία. Στα κατάγματα της ρίζας η θεραπεία εξαρτάται από το σημείο που έχει συμβεί

το κάταγμα. και την έκτασή του.Στα μονόριζα δόντια, η εξαγωγή του δοντιού είναι σχεδόν πάντα η μοναδική επιλογή.Στα πολύριζα δόντια (γομφίοι) μπορεί να γίνει ακρωτηριασμός ή διχοτόμηση και αφαίρεση της ρίζας που φέρει το κάταγμα.Αρκετές μέθοδοι έχουν προταθεί κατά καιρούς για τη διατήρηση των δοντιών με σπασμένη ρίζα, με αμφίβολα όμως αποτελέσματα